

Pouk, ki navduši

Usmerjen prosti čas v podaljšanem bivanju – medpredmetne povezave

Saša Klemenc
Osnovna šola Rodica

Povzetek: V oddelku podaljšanega bivanja se učitelji z učenci lažje posvetimo likovnemu ustvarjanju. To je čas po končanem pouku, čas, ko grede učenci na kosilo, se po kosilu sprostijo in napišejo domače naloge, potem pa učitelji poskrbimo, da v času ustvarjalnega preživljanja prostega časa pri učencih razvijamo ustvarjalnost na umetniškem, kulturnem, raziskovalnem in drugih področjih. Sama sem učiteljica v 1. razredu in bom v prispevku na kratko predstavila, kako lahko likovne dejavnosti (likovno ustvarjanje, likovni natečaji itd.) izvedemo v tesni povezavi z medpredmetnimi povezavami. Naš izdelek na likovnem natečaju »Bodi eko, ohrani smreko in čebelo« ste lahko občudovali tudi na razstavi v Mercator centru Šiška v Ljubljani. Zasedli smo odlično 5. mesto. **Gljučne besede:** likovni izdelek, likovni natečaj, medpredmetne povezave, prvi razred osnovne šole, usmerjen prosti čas. **Guided free time activities in after school care classes – cross-curricular activities.** **Abstract:** In after school care classes it is easier for teachers to dedicate more time to art. This is when children finish their regular instruction, go for lunch, relax and do their homework. After that, during free time activities, teachers see to children in order to develop their creative potential in art, culture, research and other fields. I am a first grade teacher and my aim is to present how art can be dealt with in a cross-curricular way. Our product at the competition "Be eco, preserve forests and bees" could be seen at the Mercator centre exhibition in Šiška, Ljubljana. We took the fifth place. **Key words:** art product, art competition, cross-curricular activities, first grade in the primary school, guided free time activities

Uvod

Letošnje šolsko leto prvič poučujem v 1. razredu v oddelku podaljšanega bivanja. Učenci v popoldanskem času zelo radi ustvarjajo, zato je zelo pomembno, da se nanj dobro pripravim. Marsikatera učiteljica meni, da se na podaljšano bivanje ni potrebno posebno pripravljati. Pa temu ni tako. Vsak kompetenten učitelj se zaveda, da mora pripraviti naloge, ki so učencem nove oz. nepričakovane. Učenci morajo pri njih uporabljati svojo domišljijo, motiviranost, aktivnost, izvirnost in uporabljati različna teoretična znanja. Preden se učitelj z učenci loti novih nalog, mora biti sposoben prepoznavati ovire, ki onemogočajo učencem reševanje le-teh. Učenci se lahko spopadajo z umskimi ali čustvenimi težavami (spretnost/nespretnost ravnanja). Učitelj mora zato dobro

poznati vsakega posameznega učenca (likovni stil izražanja in stil učenja), da ne ustvari napačnih sodb in učenca po nedolžnem ne označi kot površnega ali neprizadevnega. Sama sem zelo ustvarjalna oseba, zato me je sprva kar malce zaskrbelo, kaj in koliko bomo z učenci lahko ustvarili. Moji dvomi in pomisleki so bili odveč.

Usmerjen prosti čas (povezovanje spoznavanja okolja, slovenščine in umetnosti)

Šestletni nadobudneži so se izkazali za prave umetnike. Naše prvo ustvarjanje je bilo na temo jeseni. Jesen nas vsako leto obdari s paleto različnih barv in dobrot. Drevesa oblečejo pisana

oblačila ... Nekaj njenih dobrot smo izdelali tudi v oddelku podaljšanega bivanja. Liste različnih dreves smo preobrazili v živali, naslikali in narisali smo drevesa v jesenskem času. Na velik plakat smo naslikali tudi krošnje drevesa, ki nam služi kot ugankarsko drevo (uganke na drevesu zamenjamo vsak teden). Učenci so spoznavali različne drevesne vrste, jesensko spreminjanje dreves, gozdne živali in liste dreves. Z njihovo pomočjo so kasneje nastale zanimive gozdne živali. Vsaka uganka je predstavljala eno gozdno žival oz. drevo. Med likovnimi natečaji sem prav tako zasledila natečaj »Bodi eko, ohrani smreko in čebelo«. Prijavili smo se nanj, in ko so nam poslali potreben material, so zamislili kar hitele na plan. Smrečico s kartona smo oblepili s slamo ter jo nato okrasili s samimi naravnimi okraski in materiali.

Kartonasto smrečico smo okrasili s čebeljim satjem, skorjo cimeta, orehom, pravimi in divjimi kostanji, šipkom, usnjem, lesenimi krogci, z rafijo, rožicami iz kartona itd. Na natečaju je sodelovalo kar 1083 eko smrekic, nam pa se je uspelo uvrstiti v naslednji krog, kamor se je uvrstilo 51 smrečic. Vseh 51 eko smrečic je bilo razstavljenih v Mercator centru Šiška. Na koncu se je naša eko smrečica uvrstila na odlično 5. mesto. Bravo mi! Ponovno so se moji pomisleki in dvomi razblinili.

Sklep

Učni predmet spoznavanje okolja, ki se pojavi v prvem triletju devetletne osnovne šole, je

vsekakor eden izmed tistih, v katerem najdemo značilnosti različnih predmetov. V svojem obsegu namreč zajema družboslovne, naravoslovne in tehnične vsebine, ki učencem omogočajo spoznavanje in razumevanje tako naravnega kot kulturnega okolja. Pravzaprav bi lahko znotraj omenjenih vsebin našli dele vseh učnih predmetov, ki se poučujejo na osnovni šoli, kar pa pomeni tudi možnost medpredmetnega povezovanja. Med nastajanjem naše eko smrečice so se prvošolci seznanjali s pojmom smreka, kaj beseda eko sploh pomeni, z naravnimi materiali (čebelje satje ...), seznanili so se s čebeljo družino, njihovim bivališčem ... Učenci so izbrani material tudi preštevali ter ga ločevali po različnih vzorcih (skupinah). Vse pogosteje se pojavljajo kritike o premalo učinkovitem delu, ki ga ponuja šola. Le-ta naj bi učencem še vedno ponujala preveč faktografskega znanja. Vzrok za to naj bi bil tudi v pretežno klasičnem poučevanju učnih predmetov, kar pomeni poučevanje vsakega predmeta posebej brez ustreznih povezav. To naj bi namreč učencem preprečevalo oblikovati celosten in kritičen pogled na svet, katerega del so tudi oni. Zato sem se odločila, da bomo tudi v oddelku podaljšanega bivanja stremeli k temu, da učenci ne bodo le ozko usmerjeni. Jesenski plodovi in likovni natečaj »Bodi eko, ohrani smreko in čebelo« so le en del projekta medpredmetnega povezovanja, ki smo se ju do sedaj lotili v oddelku podaljšanega bivanja. ■

